NOTITIE
t.b.v. de commissie S/B ter verbetering
van behandelingstijd en tijdigheid van
de (programma) begroting

We laten ons als gemeenteraad feitelijk met de rug tegen de muur zetten op de manier waarop in 2022 de programmabegroting is georganiseerd. Er is sprake van een uiterst korte voorbereidingstijd gerelateerd aan de omvangrijke inhoud, - diepgang en - belangen. Nader onderzoek is weliswaar noodzakelijk, maar wordt door de tijdklem van de planning ernstig beperkt. De planning is daarbij kritiek aangezien er tussen behandeling in de gemeenteraad en de fatale termijn slechts twee werkdagen resteren. Dat maakt het proces ook nog eens buitengewoon kwetsbaar, bijvoorbeeld indien de programmabegroting moet worden aangepast en/of er fundamenteel verschil van inzicht bestaat.

Als kers op de taart wordt tijdens de behandeling in de GR, de fracties 10 minuten gegeven om hun visie op de programmabegroting te geven, **inclusief** de moties. Hoezo deze combinatie en haast? De praktijk laat immers zien dat met name de oppositiepartijen aan niets anders dan de moties toekomen, en dat nog in sneltreinvaart. De moties dicteren de inhoud in de rest in de vergadering en van een fundamentele beschouwing van de programmabegroting is feitelijk geen sprake. En dat terwijl de termijnhorizon 4 jaar beslaat.

Dit schaadt in hoge mate de strekking, invloed en inhoud van het democratisch proces. DDO wil dat graag verbeteren en streeft naar een oplossing die recht doet aan de hoofdtaken van de gemeenteraad: vertegenwoordigen van de inwoners, kaders stellen voor beleid en regelgeving, controle van bestuur en beleidsuitvoering.

Kijkend naar de totstandkoming van de programmabegroting is het volgende van belang:

- De huidige programmabegroting ontstaat na de september circulaire;
- Daardoor ontstaat spanning in de tijd, de programmabegroting kan niet eerder dan oktober gereed zijn;
- Dat de datum 15 november een soort fatale datum is, waarna (bij een niet geaccordeerde begroting) de overname van de provincie mogelijk/waarschijnlijk is;
- Daardoor wordt de tijd die beschikbaar is voor een zorgvuldige bestudering, onderzoek en belangenafweging rondom het belangrijkste instrument van de raad dat zich slecht een keer per jaar voordoet, zo drastisch beperkt dat de adequate invulling van de taakstelling ter discussie staat en daarmee ook het belang van de inwoners van Oss;
- De termijn onvoldoende is voor het inzetten van instrumenten die de raad ter beschikking staat (art 41/42 vragen bijvoorbeeld);
- Dat daarmee het functioneren van het raadslid / de raadsleden in het geding komt;
- De huidige methode de mogelijkheid tot functioneren van ieder raadslid zonder last en ruggenspraak feitelijk aantast.

DDO ziet als een mogelijke oplossing:
De programmabegroting kan geënt worden op de mei-circulaire, dan ontstaat voldoende ruimte om in juni de (primitieve) programmabegroting gereed te hebben en hebben de raadsleden voor de zomervakantie de programmabegroting binnen. Een behandeling in meerdere dagen in augustus/september is dan goed mogelijk en de fatale datum vormt geen belemmering meer voor de fundamentele onderwerpen/primitieve begroting.

De september circulaire kan dan besproken worden als begrotingswijziging (de circulaire geeft immers alleen de variatie aan de inkomenszijde weer) tot de definitieve begroting is geaccordeerd.

Het is begrijpelijk dat dit wijzigingen met zich meebrengt in de beleid-, planning- en control cyclus en dat de gemeentelijke bedrijfsvoering daarop moet worden aangepast. Dat zal echter eenmalig zijn en legt het primaat bij de politiek. Daar hoort dat ook thuis en maakt ieder ander proces daaraan ondergeschikt. Uiteraard moet de gemeenteraad het met deze zienswijze eens zijn en met de oplossing instemmen. Tot het initiëren van dit onderwerp als agendapunt voor de gemeenteraad dient deze notitie.

DDO beschouwt deze inbreng als haar democratische plicht.